Commissie Loosduinen

De toekomst van Loosduinen

Openbare Ruimte

Ouderen

Jong in Loosduinen

Veiligheid

Cultuur

Sociale Cohesie

Uitgave van Commissie Loosduinen, **Revisie 2021**

HUDSON BEACH

Inhoud

Voorwoord 4
Actuele ontwikkelingen 6
Thema 1: Openbare ruimte, Bouwen voor verbetering 8
Thema 2: Ouder worden 12
Thema 3: Jong in Loosduinen. 16
Thema 4: Veiligheid 20
Thema 5: Cultuur & recreatie, de parels van Loosduinen. 24
Thema 6: Sociale Cohesie 28

Uitgave van Commissie Loosduinen
Projectleiding Bureau Graswortel
Vormgeving en fotografie Peter Snaterse, BeeldinZicht

Commissie Loosduinen

Voorwoord

In de zomer van 2017 heeft de Commissie Loosduinen met het symposium *De Toekomst van Loosduinen* alle relevante partners en stakeholders uit het stadsdeel bijeen gekregen. Op basis van de verzamelde informatie en respons op het symposium is uiteindelijk het *Manifest Toekomst van Loosduinen* opgesteld. Inmiddels zijn we bijna vier jaar verder en is het Manifest toe aan een revisie gebaseerd op de meest actuele ontwikkelingen in de maatschappij, de stad en het stadsdeel Loosduinen. Deze actuele ontwikkelingen worden in deze revisie verder toegelicht.

In het Manifest worden zes thema's uitgediept:
1. Thema Openbare Ruimte
2. Thema Ouderen
3. Thema Jong in Loosduinen
4. Thema Veiligheid
5. Thema Cultuur
6. Thema Sociale Cohesie

Met deze revisie maakt de Commissie Loosduinen voor de komende jaren inzichtelijk waar zij aandacht voor zal vragen. De Commissie Loosduinen zal zich met haar achterban inzetten om op deze manier een duurzame toekomst voor Loosduinen te agenderen.

P. Wijsman
Voorzitter Commissie Loosduinen

Commissie Loosduinen

Herman van den Muijsenberg

Jan Janssen

Marian van den Hoek
Odko Vrolijk
Ramon Meesters
Wouter van Elst
Pjer Wijsman

Actuele ontwikkelingen leveren de volgende aandachtspunten voor de toekomst op:

Gezondheid

De Commissie Loosduinen vraagt aandacht voor een sportief klimaat in het stadsdeel waarin bewoners van verschillende leeftijden en uit de verschillende wijken op een gezonde manier kunnen bewegen. Daarnaast is er ook aandacht voor het voorzieningenniveau op het gebied van gezondheid, zoals zorgbrede servicepunten, het aanbod aan aangepaste woningen en een kaart van het stadsdeel met alle sportvoorzieningen en -faciliteiten (zie rapport Mullier).

Duurzaamheid/transitie

In de komende jaren zal de energietransitie ook in Loosduinen steeds concretere vormen aannemen. De Commissie Loosduinen maakt zich hard voor een duurzaam stadsdeel waarbij nieuwbouw, gerenoveerde woningen en bestaande woningen goed zijn toegerust op de toekomst. Belangrijk hierbij is om de bewoners te activieren tot het nemen van initiatieven op het gebied van duurzaamheid, welke mogelijk kunnen rekenen op enige vorm van subsidie. De gemeente Den Haag kent diverse subsidiemogelijkheden.

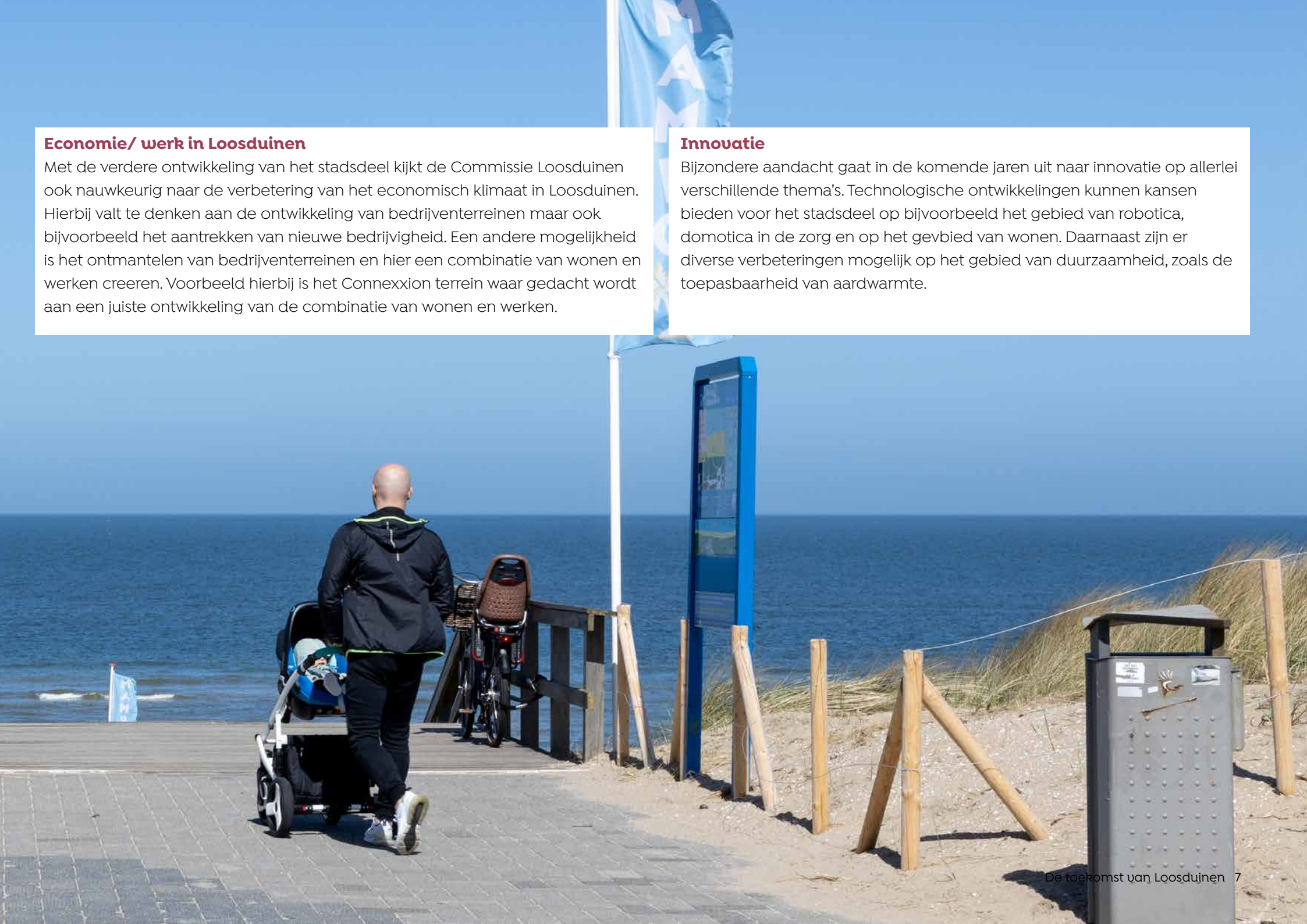

Economie/ werk in Loosduinen

Met de verdere ontwikkeling van het stadsdeel kijkt de Commissie Loosduinen ook nauwkeurig naar de verbetering van het economisch klimaat in Loosduinen. Hierbij valt te denken aan de ontwikkeling van bedrijventerreinen maar ook bijvoorbeeld het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid. Een andere mogelijkheid is het ontmantelen van bedrijventerreinen en hier een combinatie van wonen en werken creeren. Voorbeeld hierbij is het Connexxion terrein waar gedacht wordt aan een juiste ontwikkeling van de combinatie van wonen en werken.

Innovatie

Bijzondere aandacht gaat in de komende jaren uit naar innovatie op allerlei verschillende thema's. Technologische ontwikkelingen kunnen kansen bieden voor het stadsdeel op bijvoorbeeld het gebied van robotica, domotica in de zorg en op het gevbied van wonen. Daarnaast zijn er diverse verbeteringen mogelijk op het gebied van duurzaamheid, zoals de toepasbaarheid van aardwarmte.

Thema 1: Openbare ruimte, Bouwen voor verbetering

1. Houd aandacht voor de gevolgen van verdichting en toename van activiteiten in Loosduinen voor de druk op de openbare ruimte

Er zijn zorgen over de groei van het aantal woningen alsmede de toenemende parkeerdruk, drukte op het strand van Kijkduin, files en groen dat in de verdrukking komt. De visie op de Loosduinse Vaart moet een prominente rol spelen in de verdere ontwikkelingen van een deel van Loosduinen in relatie tot de verdichting.

2. Wij willen het Loosduinse Hoofdplein als bruisend dorpshart

Hierbij denken we op korte termijn aan het aanpakken van leegstand en terugbrengen van servicepunten, waardoor het voor de bezoekers ook aantrekkelijk wordt gemaakt om tevens te winkelen. Terrassen op het plein zorgen ook voor de nodige reuring.
Op de lange termijn is de wens om het plein meer in de zichtlijnen mee te nemen, het zorgen voor goede parkeergelegenheid en het beter afstemmen van de winkelbranche met meer diversiteit.

Harvest - Tiny House

3. Los het achterstallig onderhoud in de openbare ruimte op, zodat er weer volop ruimte ontstaat voor initiatief van bewoners

Bewoners willen graag de handschoen oppakken om zelf aan de slag te gaan in de openbare ruimte, maar dan moet die openbare ruimte eerst op orde zijn. Dit geldt voor het hele stadsdeel. In sommige delen van het stadsdeel is de achterstand groter. Er is geld vrijgemaakt voor verdere aanpak van de wijken: Kraayenstein, Nieuw Waldeck en Houtwijk. Bewoners worden betrokken bij de bepaling hoe het geld besteed gaat worden.

4. Verbeter de bereikbaarheid van Loosduinen

Het OV moet hierop worden afgestemd. Ook wil de Commissie Loosduinen zich hard maken voor het bevorderen van wandel- en fietspaden.

5. Verbeter de communicatie tussen bewoners, hun initiatieven en het stadhuis

Het duurt soms wel heel lang voordat bewoners een antwoord krijgen op wensen of ideeën voor de openbare ruimte. Ook als iets niet kan worden gerealiseerd, is een snel antwoord wenselijk. Het verkrijgen van informatie kan versneld worden door het wederom inrichten van een servicepunt.

6 Maak Loosduinen toegankelijk voor minder validen

Voorzieningen ter verbetering van de toegankelijkheid moeten altijd worden opgenomen bij de aanpak van de openbare ruimte. Aanpassingen moeten ook zoveel als mogelijk worden meegenomen in de bouwbesluiten

Harvest - Tiny House

Keerlus

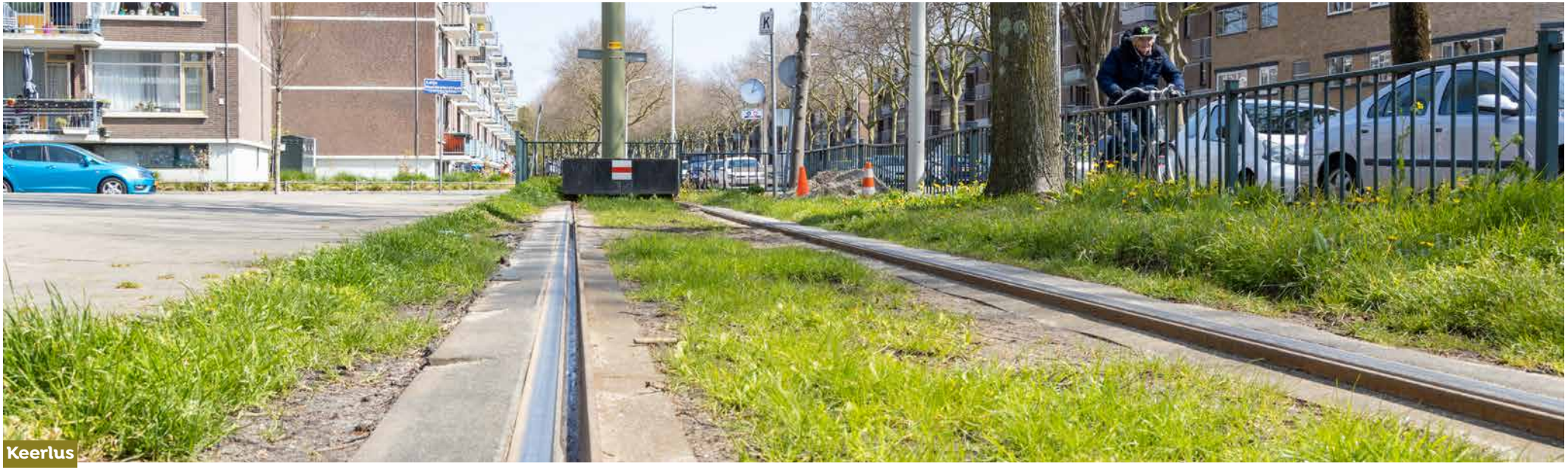

Keerlus

Villa Ockenburgh

Politiebureau Loosduinen

Bibliotheek

Thema 2: Ouder worden

1. Faciliteer groepswonen in de breedste zin

Maak groepswonen mogelijk voor verschillende leeftijden, het liefst in betaalbare woningen. Laat ook de jongere generatie meedenken over de mogelijkheden voor groepswonen. Op deze manier faciliteren we dat men langer veilig thuis kan blijven wonen in ons stadsdeel. Inmiddels zijn er in het stadsdeel al meerdere voorbeelden bekend van dit soort groepswonen. De combinatie van diverse generaties met elkaar wonen, heeft tot nu toe tot positieve ervaringen geleid.

2. Blijf initiatieven, die ouderen ondersteunen financieren

Er zijn veel succesvolle projecten nu en in het verleden waarbij vrijwilligers uiteenlopende ondersteuning bieden aan ouderen, zoals bijvoorbeeld buddyprojecten. Laten we ervoor zorgen dat er continuïteit blijft in deze activiteiten.

3. Maak meer woningen in Loosduinen seniorvriendelijk en levensloopbestendig

Het gebruik van domotica is inmiddels een toepasbaar onderdeel geworden van het nieuwe wonen. We zien graag dat dit aspect al wordt meewogen bij de eerste ontwikkelingen in nieuwbouw. Daarnaast pleiten we voor meer woningen voor ouderen, zodat ze makkelijker kunnen overstappen van een groot huis naar een betaalbaar kleinere huisvestingsvorm! Doorstroming wordt daarvoor bevorderd.

4. Zorg voor voldoende toegang en informatie over het beschikbare aanbod voor ouderen in Loosduinen

Met alle gemeentelijke regelingen, maar ook alle verschillende activiteiten die er worden georganiseerd voor ouderen, is het voor veel mensen onoverzichtelijk geworden. Een seniorvriendelijk en up-to-date overzicht van alles wat er in Loosduinen is te doen en regelen voor ouderen, is daarom onontbeerlijk. De service-punten, als plek waar deze informatie te krijgen is, zijn daarom absoluut noodzakelijk in Loosduinen. Hierdoor kan de gemeente dicht bij de mensen blijven in een tijd waarin zoveel mogelijk mensen langer thuis blijven wonen. Een gemeentelijk servicepunt waarbij men informatie kan vragen, waar men zaken kan regelen en eventueel zaken kan aanvragen. Hiermee wordt de service teruggebracht naar de bewoners.

5. Verbeter de mobiliteitsopties voor ouderen

We willen in Loosduinen een bereikbaar OV houden en voldoende bus- of tramvervoer in de buurt.

6. Investeer in het verbeteren van de veiligheid voor ouderen

Ouderen in ons stadsdeel kunnen beter worden ondersteund in situaties, welke voor hen onveilig aanvoelen, ondere andere in het verkeer. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zoveel mogelijk vrijliggende voet- en fietspaden of workshops omgaan met elektrische fietsen.

WoonZorgPark Loosduinen
Wonen met zorg
Restaurant "Plaza"
Behandelpraktijken voor:
•fysiotherapie
•ergotherapie
•logopedie
•dieetadvisering
Kapsalon
"Haar Style voor haar & hem"
Pedicuresalon "Jeanine"
Wellness
INGANG
Willemshage
386 - 444

Advies van de Raad van Ouderen: inhaalslag nodig bij bouw levensloopbestendige woningen

Maak een inhaalslag bij het bouwen van levensloop-bestendige woningen, zowel in de sociale sector, middenhuur, als in de koopsector.
Ze blijven in huizen wonen die minder geschikt voor hen zijn. Daardoor is het minder gemakkelijk om zorg te verlenen, kunnen zij minder goed uit de voeten en is er meer kans op vereenzaming. Tegelijkertijd is bouwen voor senioren ook heel goed, omdat die senioren huizen achterlaten die vrijkomen voor andere groepen in de samenleving. Je brengt de doorstroming op de woningmarkt heel sterk op gang.'

Verder moet er voldoende ruimte komen voor geclusterd en gemeenschappelijk wonen. Deze woonvormen maken het mogelijk om wonen en zorg te combineren, van belang voor ouderenhuishoudens met kwetsbare personen, mensen met dementie en migrantenouderen. De Raad van Ouderen vindt het gewenst de ondersteuning en zorg kleinschalig te organiseren rondom ouderen in de wijk, het dorp of in woon-zorgcomplexen. Die wijksgewijze inrichting van zorg- en dienstverlening kunnen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren regelen, in samenspraak met ouderen en instellingen van professionele dienstverleners. De Raad ziet voor zich dat een beperkt aantal instellingen (thuiszorg, huisarts, apotheker, fysiotherapie, welzijn) in een wijk of dorp intensief samenwerkt.

Thema 3: Jong in Loosduinen

Door bezuinigingen op club- en buurthuizen is veel van het jongerennetwerk verdwenen. Er wordt toch het nodige gedaan, maar hierover is weinig bekend en dus is er veel meer communicatie nodig. Om een beter beeld te krijgen en mogelijk samen op te trekken, zoeken we contact met de jongerenambassadeur van Den Haag.

1. Maak een goede analyse van de leefwereld van jongeren

Er is veel voor jongeren in Loosduinen: onderwijs, cultuur, sport, recreatie en 'beperkt uitgaan'; wat gemist wordt is o.a. huisvesting. We missen een goede analyse van de vragen 'wat wil de jeugd, wat is hun belang in de wijk en wat willen ze daarvoor zelf doen?'

2. Betrek jongeren zoveel mogelijk bij het stadsdeel

Er is in 3 wijken van Loosduinen een jeugdraad 'geïnstalleerd'. De wijkberaden staan open voor input van jongeren, maar ze moeten zelf met ideeën komen. Juist bij het opbouwen van het nieuwe normaal na corona is het belangrijk de jeugd van het begin hierbij te betrekken.

3. Vergroot mediawijsheid bij jongeren en ouders

De toename van het gebruik van social media en internet, en mogelijk de ongewenste gevolgen daarvan vragen aandacht om jongeren en ouders zo goed mogelijk toe te rusten om hier weerbaar mee om te gaan of door het volgen van cursussen. Laat de jeugd hun verhaal digitaal vertellen; waar zitten de manco's en wat kan er verbeterd worden d.m.v. bloggen en vloggen of cursussen.

4. Maak het bestaande aanbod voor jongeren beter zichtbaar en toegankelijk

Laten we ervoor zorgen dat Loosduinse jongeren de weg weten te bewandelen naar activiteiten, hulp en advies. Een servicepunt voor jongeren kan hierbij helpen met een soort spreekuur voor advies en doorverwijzing.

Bokkefort

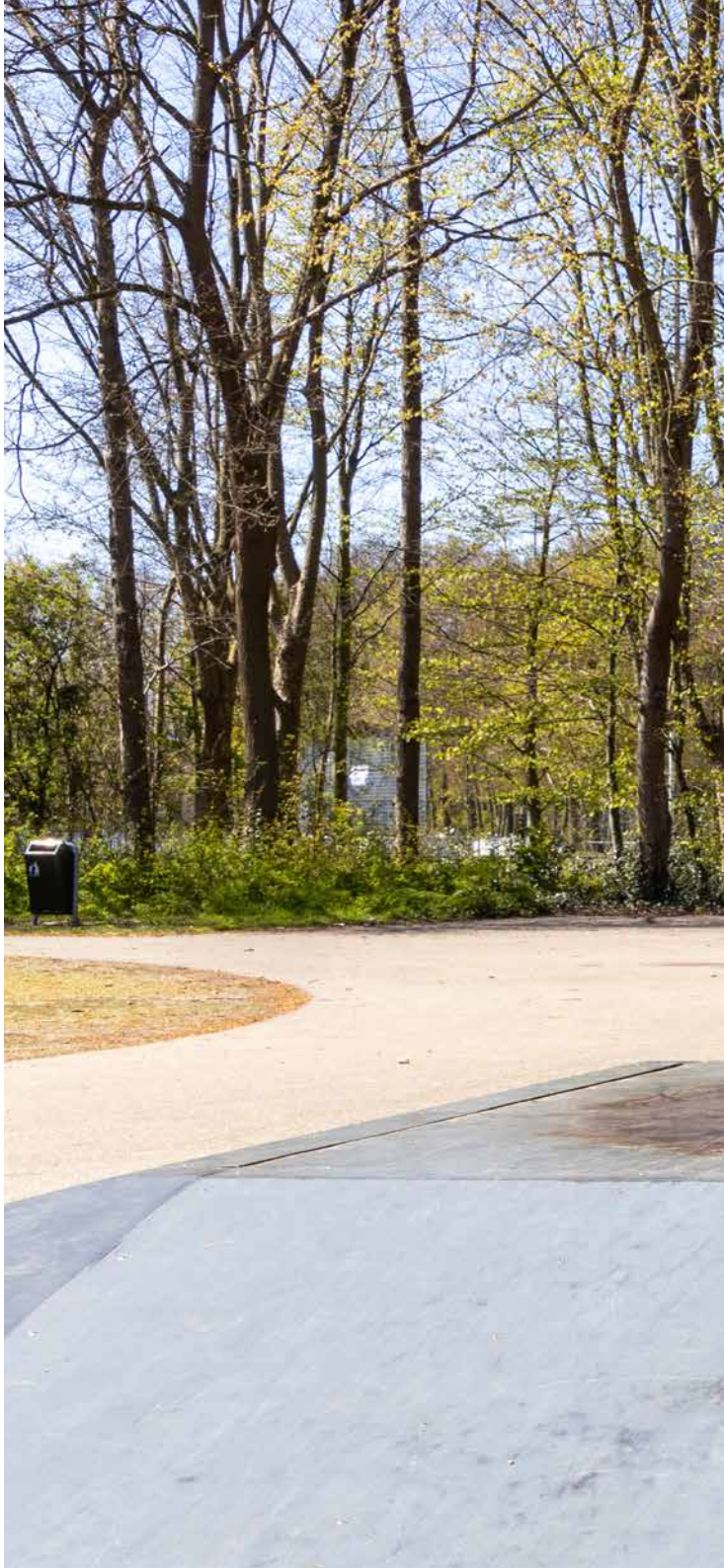

SYSTEM OF A DOWN
Bokkefort

Bokkefort

verboden voor honden
Welkom in de speeltuin Bokkefort
Gedragsregels

Thema 4: Veiligheid

1. Wij willen meer ogen en oren in de wijken!

Faciliteer en stimuleer bewonersinitiatieven op het gebied van veiligheid, zoals Buurt Interventie Teams, WhatsApp groepen en social media toepassingen. Op deze manier zorgen wij samen met de politie voor een sociaal veilig Loosduinen. Hierbij vragen we aandacht voor meer ondersteuning van de politie. Dit goede initiatief kan niet verloren gaan ten gevolge van reorganisatie bij de politie, waardoor een (te)late respons het gevolg is.

2. Aandacht voor preventie

In ons stadsdeel woont een grote groep bewoners, die kwetsbaar is voor bijvoorbeeld babbeltrucs. Laten we er met zijn allen voor zorgen dat bewoners weerbaar zijn om met dit soort criminaliteit om te gaan. In samenwerking met andere partijen kunnen activiteiten worden georganiseerd om oudere en kwetsbare bewoners goed te informeren over zaken als babbeltrucs, inbraakpreventie etc.

3. Vergroot de verkeersveiligheid

Investeer in een betere en veiligere weginrichting waarmee bijvoorbeeld het 'wild parkeren' wordt tegengegaan. Denk hierbij ook aan veilige zones en verlichting. Goed onderhoud van belijning op de weg en duidelijkheid betreffende verkeersborden. Een idee is om een 'enge-plekken-project' op te starten en te bespreken met politie en SDK.

4. Sociale veiligheid

Onderhoud het groen waardoor men zich veiliger voelt en maak verkeersborden beter zichtbaar.

5. Zorg voor goede bereikbaarheid tijdens werkzaamheden aan nieuwbouwprojecten

Bij bijvoorbeeld de werkzaamheden op Kijkduin is het belangrijk te zorgen voor een heldere bewegwijzering voor alle gebruikers: fietsers, overstekende kinderen, ouderen met rollators etc. Bij nieuwbouwprojecten dient altijd het betreffende wijkberaad en de Commissie Loosduinen ingelicht te worden over de mogelijke gevolgen voor de bereikbaarheid. Zij kunnen eventueel voor verdere communicatie zorgen. Leuke ideeën honoreren, zoals het 'omrij-bord' dat aangeeft hoeveel calorieën je verliest!

6. Wij willen graag een extra aanpak voor verwarde personen en overbewoning

In diverse delen van Loosduinen is er een groot aantal verwarde personen, die soms voor overlast of zorgelijke situaties zorgen. Laten we ervoor zorgen dat iedereen rustig en veilig met elkaar in ons mooie stadsdeel kan wonen. Wij willen een telefoonnummer hiervoor bekend maken.
Bij bellen wordt er actie ondernomen!
Er moet meer aandacht komen voor dak- en thuislozen en zwerversproblematiek moet bespreekbaar worden gemaakt.

Markt op Loosduinse Hoofdplein

Loosduinse Hoofdplein

Attentie!
WhatsApp
buurtpreventie

Thema 5: Cultuur & recreatie, de parels van Loosduinen

Er is behoefte aan het in kaart brengen van het cultuurlandschap van Loosduinen; het duidelijk in beeld brengen van cultuur en de recreatie-mogelijkheden.

1. Houd cultuur in Loosduinen laagdrempelig en toegankelijk voor alle doelgroepen

Stimuleer de realisatie van diversiteit in het cultureel aanbod in Loosduinen: Van een festival voor jongeren tot een opera voor ouderen. De bibliotheek als cultuuranker kan hierbij een grote rol spelen; geld is nodig om allerlei activiteiten op gebied van kunst en cultuur te realiseren.

Bibliotheek (Loosduinse Hoofdplein)

2. Versterk de talentontwikkeling in Loosduinen

Met onder andere Popradar is er veel talent actief in Loosduinen. Stimuleer deze talentontwikkeling op verschillende vlakken.

3. Herwaardeer het cultureel erfgoed van Loosduinen

De molen, de Abdijkerk en het Loosduins Museum: Loosduinen kent een rijk cultureel erfgoed. We steunen het plan om een erfgoedpark in combinatie met de molen, het Loosduins museum en de Abdijkerk te realiseren. Zorg ervoor dat de huidige culturele hoogtepunten van Loosduinen ook de aandacht krijgen, die ze verdienen, zoals Villa Ockenburgh en de Stenen Kamer. Het Loosduins Museum zou wisselende tentoonstellingen kunnen organiseren om zo tot een divers aanbod te kunnen komen.

4. Stimuleer samenwerking en verbinding tussen verschillende initiatieven

In het culturele landschap kan versnippering optreden, waarmee niet altijd het optimale resultaat wordt bereikt. Een goede aanzet om dit te voorkomen is het inmiddels functionerende cultuurplatform. Dit cultuurplatform kan als vliegwiel dienen voor meerdere culturele acitviteiten in Loosduinen zoals wandelroutes,

beelden in de buitenruimte etc. Er is een gevarieerd aanbod, enkele voorbeelden daarvan zijn: kunstroute, bloemenroute, tegelweetjes, Festivals, zoals: Loosduinen gaat los, Geluid van Loosduinen, Dickens festival, CL 100 jaar, Molen 300 jaar bestaan. Verder kent Loosduinen diverse koren en muziekverenigingen en zijn er orgelconcerten in Abdijkerk.

5. Wij willen een Cultuurhuis!

Op dit moment worden de mogelijkheden verkend voor een Cultuurhuis in Loosduinen. Hiermee zou Loosduinen ook cultureel opnieuw op de kaart kunnen worden gezet.

Bouwen aan Kijkduinbad

Plek voor het Erfgoedpark

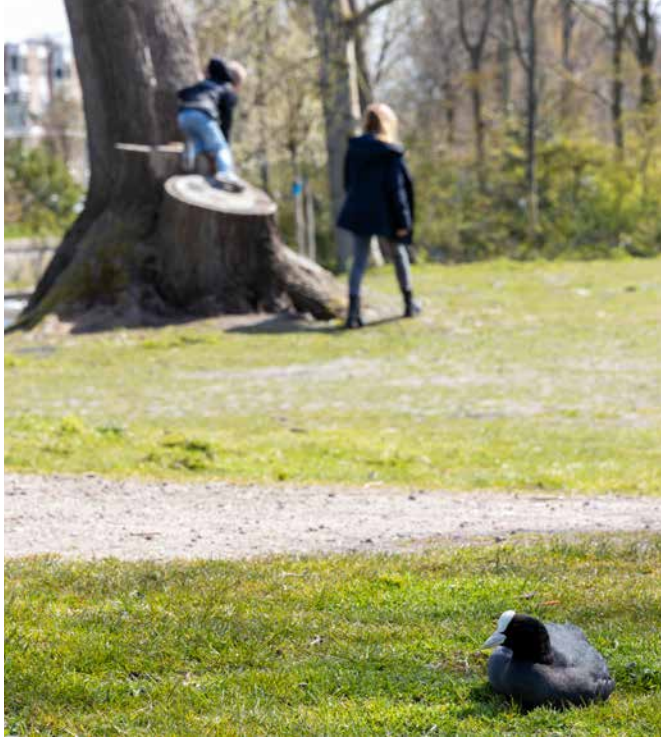

Thema 6: Sociale Cohesie

De Commissie Loosduinen ziet graag een evaluatie tegemoet van onder andere de Buurthuizen van de Toekomst om te bekijken of deze vorm nog past bij de behoeften in het stadsdeel.

1. Wij willen meer samenwerken!

Een beter overzicht van activiteiten in het stadsdeel zou samenwerking kunnen versterken. Daarnaast bouwen we aan ons stadsdeelbrede netwerk van bewonersorganisaties, winkeliersverenigingen en andere stakeholders om samen de sociale cohesie te vergroten. De stadsdeelorganisatie is hierbij ontontbeerlijk. Help het stadsdeel te versterken.

2. Wij willen elkaar meer ontmoeten in de wijken

In sommige wijken, zoals bijvoorbeeld in Bohemen, Meer & Bos, is het soms zoeken naar een goede centrale ontmoetingsplek waar bewoners met elkaar activiteiten kunnen ontwikkelen. In de komende jaren vormen de Bethelkerk en het voormalig Wingsgebouw in Waldeck alweer twee nieuwe ontmoetingsplekken.
Opbouwwerkers kunnen behulpzaam zijn bij het stimuleren van deze locaties, al heeft niet iedereen daar behoefte aan. Dat moeten we ook accepteren.

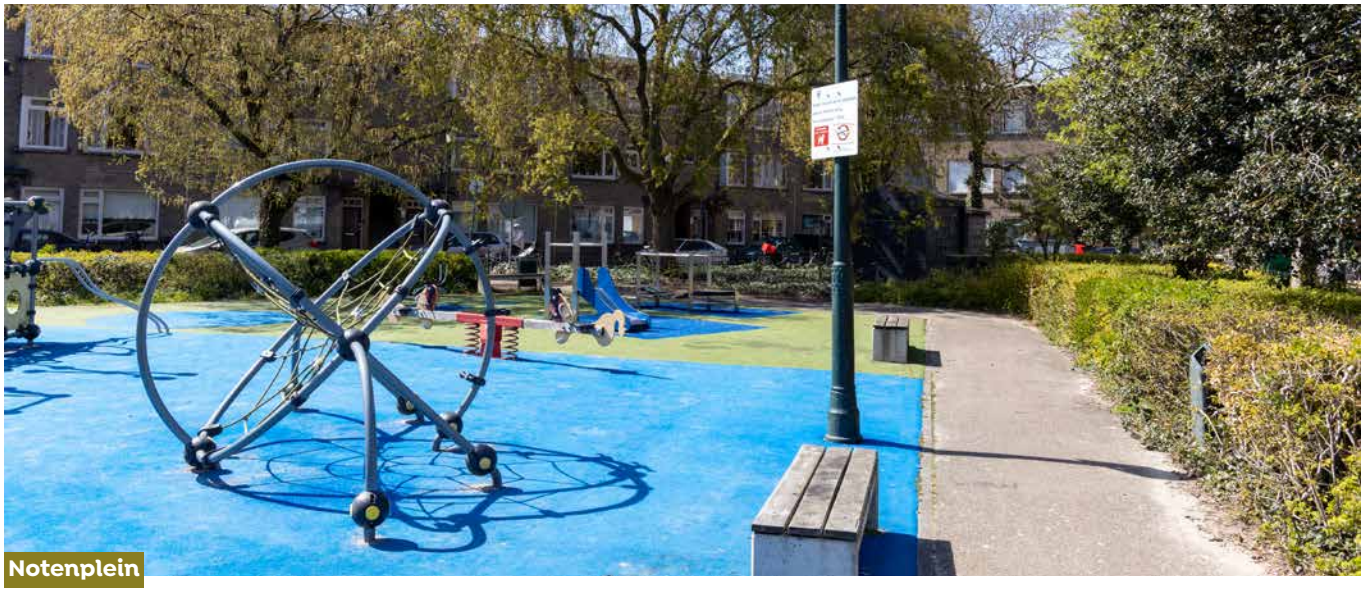

Notenplein

3. Er is meer verbinding nodig tussen verschillende doelgroepen

In Loosduinen wonen veel verschillende mensen: jong en oud, kansrijk en kansarm, verschillende kwetsbare doelgroepen en mensen met heel verschillende culturen cq. leefstijlen. Graag zorgen wij ervoor dat al deze bewoners met elkaar in ons stadsdeel kunnen wonen op een leefbare manier. Voor de sociale cohesie zou het goed zijn om meer menging tussen sociale woningen, koopwoningen, duurdere huur etc. te verwezenlijken om de homogeniteit te doorbreken. Het is belangrijk om het contact tussen verschillende groepen te verbeteren, helemaal nu blijkt dat door corona sommige groepen verder achterop zijn geraakt.

4. De Dag van Loosduinen

Organiseer een Dag van Loosduinen, waarbij op alle pleinen in Loosduinen activiteiten worden georganiseerd met een centraal thema.

5. Stimuleer vrijwillige inzet

Maak het makkelijk voor bewoners om subsidie aan te vragen voor het opknappen van de buurt. Dit kan direct worden aangegrepen om mensen verantwoordelijk te maken om alles netjes te houden.
Er zijn meerdere manieren en ideeën om vrijwillige inzet in het stadsdeel te stimuleren, zoals een Loosduinse dag of het opzetten van een vacaturebank.

Notenbuurt

Notenplein

Notenplein

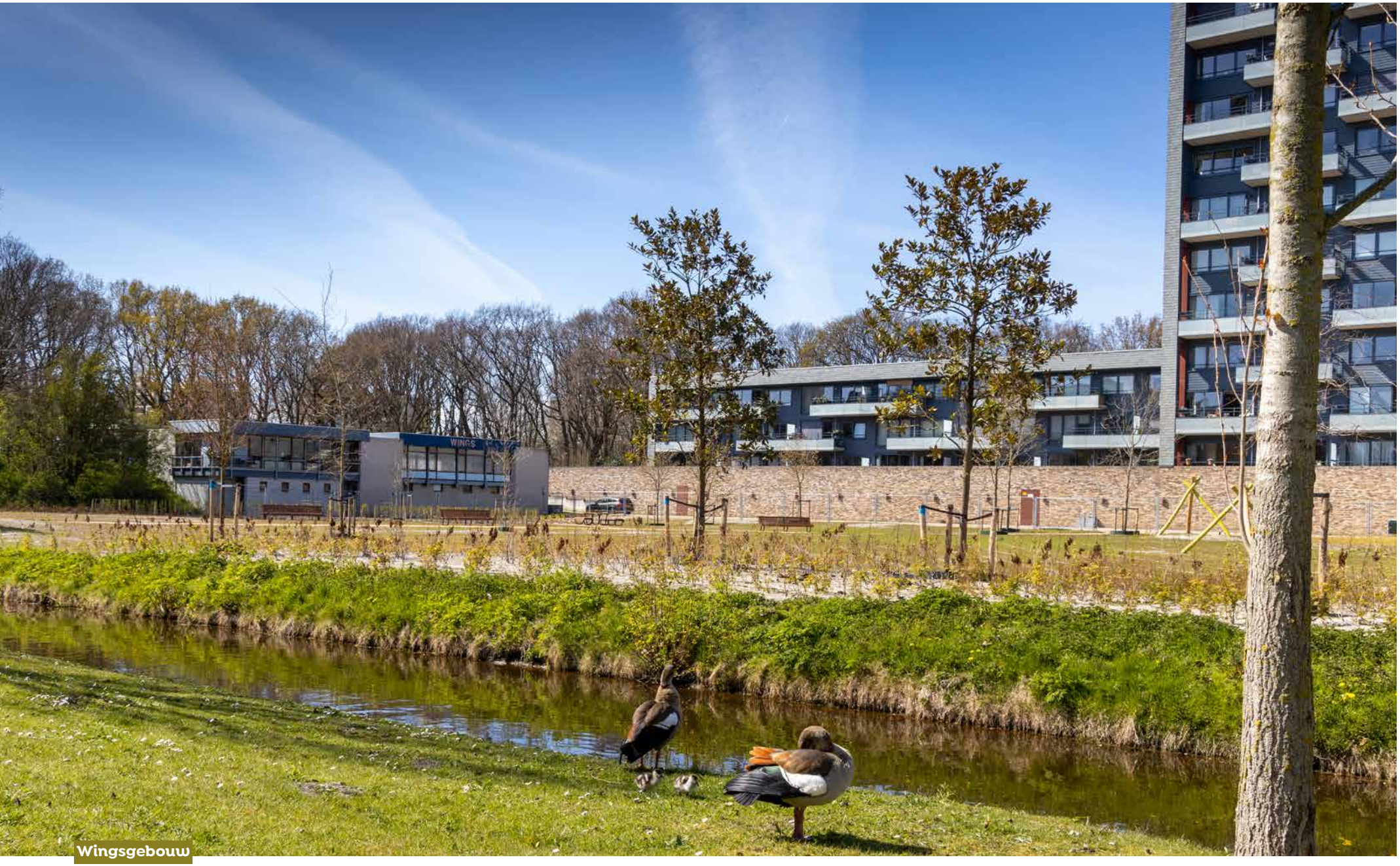

Wingsgebouw

Uitgave van Commissie Loosduinen
Projectleiding Bureau Graswortel
Vormgeving en fotografie Peter Snaterse, BeeldinZicht